k vedení shromáždění a zachování pořádku buď svolavatelé nebo osoby jimi ustanovené.

Poznamenati možno: za shromáždění podle zákona svolané se považuje každé shromáždění konané dle předpisů buď spolkového nebo shromažďovacího zákona. (Není jím proto schůze na př. obecní rady: 5001).

Zmíněné deliktní činnosti jsou v zákoně uvedené taxativně (1696).

Maření shromáždění křikem a zpěvem nebo svémocným ujímáním se slova je deliktní činností jen za předpokladu, že jde o neuposlechnutí formálních nařízení, vztahujících se na průběh shromáždění (1696, 2513); těmito formálními nařízeními sluší rozuměti také projevy předsedy, aby řečník mohl mluvit nerušeně, aby bylo zabráněno všemu, co překáží klidnému projednání celého programu shromáždění, co by nutilo předčasně schůzi ukončit; patří sem napomenutí rušitele, aby se choval slušně, aby nerušil řečníka, aby se vzdálil, též odnětí slova; nepatří sem však pouhá výzva, aby řečník mluvil k věci (2513, 4906).

§ 5 zákona stanoví, že soudního přestupku se dopouští, kdo se neoprávněným způsobem účastní shromáždění svolaného podle zákona, omezeného na určitou skupinu osob, na členy některého spolku, nebo na osoby pozvané; a přitom shromáždění, přes výzvu osob povolaných k vedení a udržování pořádku, neopustí.

Čin je dokonán účastí a neopuštěním na výzvu. Pokus není trestný.

Přestupek se trestá peněžitým trestem od 100 do 1000 Kč. Antonín Ráliš.

Z literatury:

Dr. Josef Zelenka: „Terror“ (Právník 1921, S. 289, 334 sl.).

Územní samospráva

viz Samospráva.

Váhy

viz Míry a váhy.

Válečné právo a právo neutralitní.

A. Válečné právo: 1. Definice války. 2. Válka po stránce subjektivní. 3. Právnická konstrukce a kvalifikace války. 4. Druhy války. 5. Právo válečné. 6. Počátek a konec války. 7. Válečná oblast. 8. Válečné nepřátelství a válečné prostředky. 9. Ozbrojená moc. 10. Násilí proti osobám. 11. Násilí proti hájeným a obsazeným objektům. 12. Válečná okupace. 13. Válečná blokáda. 14. Válečná lest, vyzvědačství, zrada. 15. Válečné akty proti nepřátelským poddaným. 16. Válečné zásahy do majetkových práv nepřátelských poddaných. 17. Zásahy do majetkových práv válčící strany. 18. Společné zásady o majetku veřejném a soukromém. 19. Zákaz dopravy kontrabandu. 20. Kořistní právo formální. 21. Váleční zajatci. — B. Právo neutralitní. 22. O neutralitě a právu neutralitním. 23. Povinnosti válčících stran. 24. Povinnosti neutrálů. — Literatura.

A. Válečné právo.

1. Definice války. Z četných pokusů o definici války stačí uvésti jen některé, aby bylo patrno, jak nesnadno je vystihnouti její skutkovou podstatu. Tak dle Hobzy válka je boj vedený zbraněmi mezi státy (Vál. pr. poz. 12). Dle Luedra je to boj vedený ozbrojenou mocí mezi státy nebo státům podobnými pospolitostmi (Holtzendorff: Handb. d. VR., IV, 175). Fauchille zase pokládá válku za faktický stav opačný normálnímu stavu mezinárodní pospolitosti, jakým je mír, za stav, jehož konečným cílem je opět mír (Traité, T. II, 1921, str. 5.). Dle Oppenheima válka je zápas mezi dvěma nebo více státy pomocí jich branné moci, za účelem vzájemného přemožení a uložení takových podmínek mírových, jakých si vítěz přeje (Mezin. pr., II, § 54). Tyto a podobné definice sice celkem odpovídají obecné představě o válce, ale vytýká se jim, že s hlediska právníkova podstaty války nevystihují. Proto se je někteří snaží nahraditi definicí právnickou. Typickou pro tuto snahu je definice Hatschekova: Válka je souhrnem jednostranným právních jednání jednoho státu, kterými se snaží státu druhému vnutiti svou vůli ozbrojeným násilím regulovaným mezinárodním právem (VR. 287). Podobný ráz má i definice Hold-Ferneckova, jejíž smysl je asi ten: Válka s hlediska obecného mezinárodního práva je skutková podstata ... přesněji souhrn četných a velmi proměnlivých skutkových podstat, k nimž se připínají předpisy, které upravují z části chování se válčících stran navzájem, z části vztahy mezi nimi a neutrály (Lehrb., II, 238).

Běžný názor, jemuž podlehla velká část internacionalistů zvláště starší školy, vidí ve válce zápas států ozbrojenou mocí. Tento názor není však přesný. Odpovídá sice zkušenosti, že za války utkají se zpravidla ozbrojené moci válčících států, a že dochází k typickým válečným aktům, ja-